

Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży

FAQ

1. Ewaluacja, co to właściwie jest?.....	2
2. Po co przeprowadza się ewaluację?	2
3. Gdzie można dostać narzędzie do ewaluacji „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży”?	2
4. Ile kosztuje narzędzie do ewaluacji międzynarodowych spotkań młodzieży?.....	2
5. Jakie materiały znajdują się na płycie „Młodzież i Europa”? Na co powinno się zwrócić uwagę podczas samodzielnej pracy z płytą?.....	3
6. Czy aby nauczyć się tego, jak korzystać z narzędzia „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży” oraz jak działa program GrafStat trzeba wziąć udział w szkoleniu?	3
7. Szkolenia PNWM.....	4
8. Zamówiłem/am płytę „Młodzież i Europa” i chciałbym/abym teraz samodzielnie pracować z materiałami na niej zawartymi. Pojawiły się jednak pierwsze problemy, gdzie mogę zwrócić się o pomoc?	4
9. Mam problemy z zainstalowaniem programu GrafStat na komputerze. Udało mi się zainstalować program, ale kiedy próbuję w nim pracować stale pojawiają się jakieś problemy. Jak mam rozwiązać problem?	4
10. Gdzie znajdę materiały i informacje do samodzielnej nauki?.....	5
11. Dlaczego i komu powinienem/powinnam przesłać dane z ewaluacji? Jak to działa?	5
12. Najwyraźniej podczas pracy przez pomyłkę zmieniłem/łam zainstalowany z płyty wzór ankiety w pliku GrafStat. Gdzie znajdę pierwotną wersję pliku na płycie?	6
13. Gdzie znajduje się angielska wersja ankiety dla uczestników trójstronnego spotkania o tematyce kulturalnej (3_TN)?.....	6
14. Zauważyłem/am, błąd w polskiej wersji ankiety w pytaniu szkoła/zawód. Jak mam wprowadzić dane z ankiet odnośnie tego pytania?	7
15. Czy możliwe jest połączenie w programie GrafStat danych wprowadzonych w niemiecki wzór ankiety (np. tn1dt) z danymi wprowadzonymi w polski wzór ankiety (np. tn1pl)?.....	7
16. Wprowadziłem/am w programie GrafStat dane z mojego spotkania w polski wzór ankiety, chciałbym/abym jednak udostępnić te dane mojemu niemieckiemu/francuskiemu/angielskiemu partnerowi (partner nie zna polskiego). Jak mogę to zrobić?	7
17. Na płycie i stronie internetowej projektu jest dostępna starsza wersja GrafStatu niż na stronie www.grafstat.de. Która wersja programu jest właściwa?	7
18. Zainstalowałem/am na komputerze nową wersję programu GraStat ze strony internetowej www.grafstat.de. Program nie widzi plików pobranych z płyty „Młodzież i Europa”. Na czym polega problem? Co mogę zrobić?	8
19. Gdzie znajdę więcej informacji na temat samego projektu „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży” i ewaluacji?	8

1. Ewaluacja, co to właściwie jest?

Obecnie termin ten tłumaczy się jako „ważność/znaczenie”, „określenie wartości”, „oszacowanie” czegoś. Przeprowadzenie profesjonalnej, czy też naukowej ewaluacji zakłada systematyczne zbieranie, opracowywanie i analizowanie danych. Najważniejszym celem ewaluacji jest ulepszenie bądź optymalizacja pracy instytucji (np. jednostki centralnej/stowarzyszenia), czy też ulepszenie bądź optymalizacja projektu (np. spotkania młodzieży). Poza tym systematyczne dokumentowanie wyników ewaluacji może służyć jako legitymizacja bądź kontrola pracy własnej i związanych z tą pracą celów.

2. Po co przeprowadza się ewaluację?

- Po to, aby dowiedzieć się czy nasza praca osiągnęła zamierzony cel, czy trafiła do wybranej przez nas grupy odbiorców, a więc czy zastosowane przez nas podczas spotkania metody były odpowiednio dobrane.
- Ponieważ wyniki ewaluacji są bardzo istotnym elementem zarządzania projektem/organizacją. Dzięki nim możemy pracować nad jakością realizowanych przez nas działań – potwierdzić ich słuszność, bądź też zdać sobie sprawę z popełnionych podczas pracy błędów. Wyniki z ewaluacji uczą, jak lepiej wykorzystać zasoby: ludzkich umiejętności, czasu, sprzętu i finansów. Czas po spotkaniu jest czasem przed kolejnym spotkaniem.
- Po to, aby zareklamować swoją pracę/organizację potencjalnemu sponsorowi. To właśnie wyniki ewaluacji mogą stać się doskonałym argumentem w procesie zdobywania nowych funduszy na kolejne projekty.
- Ponieważ coraz częściej nieodłącznym elementem sprawozdania finansowego i merytorycznego z projektu jest również sprawozdanie z ewaluacji.

3. Gdzie można dostać narzędzie do ewaluacji „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży”?

Płyta CD „Młodzież i Europa”, na której znajduje się narzędzie do ewaluacji międzynarodowych spotkań młodzieży, została wydana przez Federalną Centralę Kształcenia Obywatelskiego. Z powodu dużego zainteresowania w maju 2008 ukazało się drugie zmienione wydanie (w stopce informacyjnej zaznaczone jako „Wydanie 05/2008”).

Płytę zamówić można w biurze PNWM wysyłając mail na adres ewaluacja@pnwm.org, w biurze FNWM pod adresem debrosse@dfjw.org lub na stronie internetowej www.freizeitenevaluation.de.

Płytę znajdą Państwo również w publikacji „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży. Metoda ewaluacji spotkań międzynarodowych” (J. Dubiski, W. Ilg (red), PNWM/FNWM: 2008). Publikację można zamówić w PNWM lub FNWM.

4. Ile kosztuje narzędzie do ewaluacji międzynarodowych spotkań młodzieży?

Dla osób, organizacji i instytucji aktywnych w obszarze międzynarodowej wymiany młodzieży PNWM i FNWM udostępniają płytę z narzędziem do ewaluacji bezpłatnie.

Za opłatą 4,00 Euro płytę może zamówić każdy na stronie www.freizeitenevaluation.de.

5. Jakie materiały znajdują się na płycie „Młodzież i Europa”? Na co powinno się zwrócić uwagę podczas samodzielnej pracy z płytą?

Płyta zawiera wszystkie materiały niezbędne do przeprowadzenia ewaluacji spotkania:

- szczegółową instrukcję ewaluacji,
- ankiety (po polsku, niemiecku, francusku i angielsku), które w programie „Word” można według potrzeby dopasować do konkretnego spotkania oraz materiały wyjaśniające, na co należy zwrócić uwagę przy konstruowaniu własnych pytań,
- program GrafStat do zbierania i opracowywania danych z ewaluacji, wersja kilkujęzyczna (po polsku, niemiecku, francusku i angielsku),
- tabele porównawcze służące jako pomoc do interpretacji zebranych danych,
- wskazówki dotyczące tego, jak interpretować dane.

Wszystkie materiały do ewaluacji dostępne są na płycie w czterech językach: po polsku, niemiecku, francusku i angielsku.

Uwaga!

- Jeśli chcą Państwo sami pracować z naszym narzędziem do ewaluacji, polecamy na początku wydrukowanie znajdującej się na płycie instrukcji. Proszę położyć ją obok komputera, w ten sposób zaoszczędzicie Państwo czas, jaki potrzebny jest na naukę. Instrukcja ułatwi Państwu wypróbowanie narzędzia. Na początku, zgodnie z instrukcją, proszę zaplanować sobie ok. 2 godziny na zapoznanie się z materiałami do ewaluacji. Później bez większego wysiłku będziecie Państwo mogli samodzielnie przeprowadzić wszystkie etapy ewaluacji.
- wymagania systemowe dla płyty: Microsoft Windows (Windows 98 i nowsze). Niestety nie ma jeszcze wersji programu GrafStat na komputer firmy Apple.
- osobom korzystającym z wersji z 2007 roku (wersja bez zaznaczonego roku produkcji na okładce) polecamy zainstalowanie aktualizacji do płyty, tzw. Service-Pack. Aktualizację można pobrać ze strony <http://www.freizeitenevaluation.de/Downloads>.

6. Czy aby nauczyć się tego, jak korzystać z narzędzia „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży” oraz jak działa program GrafStat trzeba wziąć udział w szkoleniu?

Nie koniecznie!

Płyta CD jest prosta w obsłudze. Znajdują się na niej różne rodzaje ankiet dla poszczególnych typów spotkań (spotkania o tematyce kulturalnej, dwu- i trójstronne spotkania młodzieży). Równocześnie istnieje możliwość uzupełnienia ankiet własnymi pytaniami. Całą ewaluację można w prosty sposób przeprowadzić na komputerze. Aby to zrobić, należy wykonać następujące kroki:

- proszę wybrać i wydrukować odpowiednią dla spotkania ankietę
- kadra (przed spotkaniem) i uczestnicy (pod koniec spotkania) potrzebują ok. 30 minut na wypełnienie ankiety
- aby opracować zebrane dane proszę wprowadzić dane do komputera (ok. 1 godziny potrzebują Państwo na wprowadzenie danych z 30 ankiet) – resztę wykona automatycznie program GrafStat

GrafStat jest prostym w obsłudze komputerowym programem statystycznym (można z nim pracować bez znajomości statystyki). Pomocą w pracy z programem będzie instrukcja znajdującą się na płycie „Młodzież i Europa” (proszę ją wydrukować przed rozpoczęciem pracy!). Aby uniknąć ewentualnych

błędów zgłaszanych przez program proszę ściśle przestrzegać instrukcji. Na początku proszę przeznaczyć jedną do dwóch godzin na zapoznanie się z programem.

Podczas szkoleń i warsztatów ewaluacyjnych można nauczyć się przede wszystkim pracy z programem GrafStat. Poza tym na szkoleniu przedstawiane są podstawowe założenia ewaluacji oraz różne, stosowane w praktyce, metody ewaluacji międzynarodowych spotkań młodzieży. Na dobry początek, aby zapoznać się z prezentowaną na płycie metodą ewaluacji oraz programem GrafStat polecamy szkolenia organizowane przez PNWM (patrz szkolenia PNWM).

7. Szkolenia PNWM

Na naszej stronie internetowej www.pnwm.org znajdują Państwo propozycję szkoleń z ewaluacji. Będzie nam miło wraz z Państwem zaplanować i zorganizować tego typu szkolenie. W tym celu, na początku, niezbędne jest ustalenie terminu, miejsca oraz szczegółów odnośnie grupy uczestników. W sprawie organizacji szkolenia mogą się Państwo w każdej chwili skontaktować z nami pisząc na adres ewaluacja@pnwm.org.

8. Zamówiłem/am płytę „Młodzież i Europa” i chciałbym/abym teraz samodzielnie pracować z materiałami na niej zawartymi. Pojawiły się jednak pierwsze problemy, gdzie mogę zwrócić się o pomoc?

- Macie Państwo problemy ze zrozumieniem instrukcji znajdującej się na płycie?
- Nie możecie Państwo znaleźć odpowiedniej do waszego spotkania ankiety?
- Pierwsze dane zostały już wprowadzone do komputera i chcielibyście Państwo zilustrować je teraz wykresem?

PNWM daje Państwu możliwość konsultacji w takich sytuacjach. Koordynatorki projektu Marta Wąsowska i Verena Henkel chętnie Państwu pomogą. Wystarczy wysłać email z pytaniem na adres ewaluacja@pnwm.org.

Po wcześniejszym umówieniu się istnieje również możliwość konsultacji telefonicznych.

9. Mam problemy z zainstalowaniem programu GrafStat na komputerze. Udało mi się zainstalować program, ale kiedy próbuję w nim pracować stale pojawiają się jakieś problemy. Jak mam rozwiązać problem?

Aby prawidłowo zainstalować program GrafStat lub też aby móc pracować w programie bez przeszkód powinny być spełnione dwa podstawowe warunki: po pierwsze należy posiadać prawa administratora na komputerze, na którym przeprowadza się instalację, po drugie na komputerze powinna być zainstalowana drukarka (uwaga, drukarka nie musi być podłączona, musi być tylko zainstalowana na komputerze!)

Należy pamiętać również o tym, że do tej pory nie powstała wersja programu GrafStat przystosowana do komputerów firmy Apple. Jeśli używacie Państwo Mac'a, do uruchomienia programu niezbędne jest oprogramowanie do emulacji MS Windows dla MAC. Również ankiety znajdujące się na płycie „Młodzież i Europa” można uzupełniać tylko w programie MS Office. Jeśli otworzycie Państwo ankietę w programie Open Office, pojawią się w niej błędy związane z formatowaniem tekstu.

10. Gdzie znajdę materiały i informacje do samodzielnej nauki?

Na płycie „Młodzież i Europa” znajduje się szczegółowa instrukcja dotycząca ewaluacji międzynarodowych spotkań młodzieży, a także instrukcja obsługi programu GrafStat (w formacie PDF). Niedawno ukazała się również publikacja po polsku, niemiecku i francusku wspólnie wydana przez PNWM i FWPN pod tytułem „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży” (red. Judith Dubiski i Wolfgang Ilg, PNWM/FNWM: 2008). W książce zostały zawarte wszystkie ważne informacje na temat projektu, jak również komentarze ekspertów odnośnie tematu ewaluacja. Poza tym w publikacji znalazły się również prosta instrukcja ewaluacji, jak i sama płyta CD „Młodzież i Europa”.

Publikację można zamówić (ze wskazaniem odpowiedniej wersji językowej) w PNWM oraz w FNWM. W sprawie bezpłatnego zamówienia publikacji proszę zwracać się bezpośrednio do:

- Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (PNWM): na adres ewaluacja@pnwm.org
- Francusko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (DFJW): debrosse@dfjw.org

11. Dlaczego i komu powinienem/powinnam przesłać dane z ewaluacji? Jak to działa?

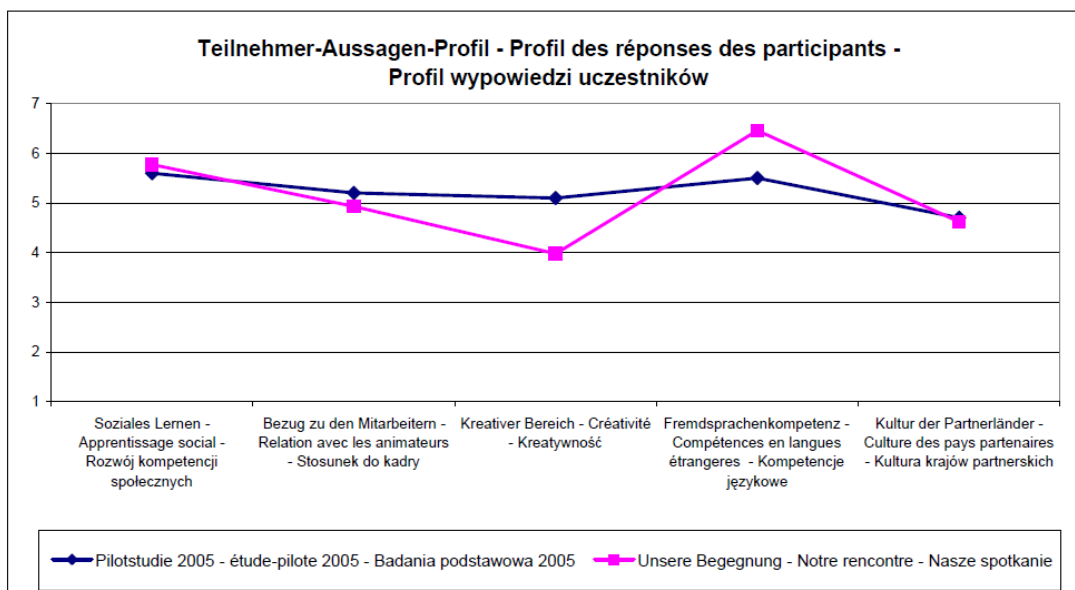
Dane z ewaluacji spotkań młodzieży zbierane są przez grupę kierującą projektem „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży”. Korzyści z przesłania zebranych w ewaluacji danych odniosą nie tylko Państwo, z wyników tych skorzystają również inne podmioty aktywne w międzynarodowej wymianie młodzieży. Państwa dane, w formie anonimowej wraz z danymi z innych projektów, zostaną poddane zbiorczej analizie. Dzięki temu będzie można z roku na rok obserwować ogólne tendencje charakterystyczne dla międzynarodowych spotkań młodzieży. Pragniemy Państwa przy okazji zapewnić, że żadna z organizacji finansujących projekt nie ma ani takich technicznych możliwości, ani nie jest zainteresowana dostępem do danych poszczególnych organizatorów.

W zamian za przesłane dane otrzymają Państwo mailem, od grupy kierującej projektem, bezpłatnie dwa dokumenty. Będą one pomocą w interpretacji wyników spotkania:

1) „Interpretacja kompaktowa” będzie zawierała zestawienie wyników przesłanej przez Państwa ewaluacji z wynikami z badania pilotażowego naszego projektu z roku 2005 (fragment przykładowej interpretacji poniżej)

Code	Pytanie	Nr	Badania podsta-wowa 2005	Nasze spotkanie	Różnica
T014	Podczas spotkania wiele się działo.	T23	86%	73%	-13%
T074	Jako uczestnicy mieliśmy możliwość kształtowania przebiegu tego spotkania.	T03	68%	100%	32%
T094	Odkryłem/łam w sobie >coś< nowego i nowe umiejętności	T04	59%	50%	-9%
T114	Podczas tego spotkania zainteresowałem/łam się tematyką społeczno-polityczną.	T30	40%	50%	10%
T124	Podczas tego spotkania zetknąłem się z innymi wyznaniem i / religiami.	T06	19%	41%	22%

2) Oprócz tego otrzymacie Państwo graficzne przedstawienie profilu spotkania (poniżej)

Zebrane przez Państwa dane prosimy wysłać bezpośrednio ze strony internetowej www.ewaluacja-wymiany.net bądź przesłać na adres data@freizeitenevaluation.de. Podczas wysyłania danych proszę pamiętać o wszystkich niezbędnych do dokumentacji plikach:

1. kwestionariuszu S-FER z krótkim opisem spotkania – znajdują go Państwo na płycie CD
2. plikach utworzonych automatycznie przez GrafStat - zapisanych w folderze z danego spotkania (jedynie podfolder „doku” nie musi być wysłany)

Dokładnie proces wysyłania danych został opisany w instrukcji na płycie „Młodzież i Europa” oraz na stronie internetowej www.ewaluacja-wymiany.net.

Od początku 2010 roku PNWM oferuje Państwu pomoc w przygotowaniu ewaluacji, opracowaniu jej wyników i przesłaniu danych do grupy kierującej projektem. Z prośbą o pomoc mogą się Państwo zwrócić do naszego „punktu ewaluacji”. Więcej informacji na ten temat znajdują Państwo w dokumentach do pobrania na stronie internetowej:

http://www.pnwm.org/a143.punkt_informacyjny_ewaluacji_spotkan_mlodziemy.html

12. Najwyraźniej podczas pracy przez pomyłkę zmieniłem/łam zainstalowany z płyty wzór ankiety w pliku GrafStat. Gdzie znajdę pierwotną wersję pliku na płycie?

Wszystkie pliki GrafStat znajdują się na płycie pod :\\grafstat\program files\GrafStat2_\\quest. Stąd możecie Państwo przegrać pliki na dysk twardy (najlepiej na: C:\Documents and Settings\All Users\Dokumenty udostępnione\grafstat), tak aby przywrócić ich oryginalną wersję.

13. Gdzie znajduje się angielska wersja ankiety dla uczestników trójstronnego spotkania o tematyce kulturalnej (3_TN)?

Z powodu technicznego błędu na płycie CD „Młodzież i Europa” nie ma wersji Word ankiety anglojęzycznej 3_TN. Proszę zamiast tego użyć wersji PDF ankiety. Istnieje również możliwość pobrania ankiety ze strony projektu Freizeitenevaluation: <http://www.freizeitenevaluation.de/FAQ>

14. Zauważyłem/am, błąd w polskiej wersji ankiety w pytaniu szkoła/zawód. Jak mam wprowadzić dane z ankiet odnośnie tego pytania?

Aby zapisać na komputerze poprawną wersję polskiej ankiety w pliku grafstat proszę pobrać aktualizację, tzw. Service-Pack ze strony <http://www.freizeitenevaluation.de/Downloads> lub <http://int.bkj-remscheid.de/index.php?id=155>. Po zapisaniu aktualizacji w folderze z polskimi ankietami znajdą Państwo nowy plik np. „tn0pl_1.DBT” oraz folder „_backup”. Poprawiona wersja ankiety znajduje się w pliku „tn0pl_1.DBT”. W folderze „_backup” znajduje się stara ankietka. Proszę jej więcej nie używać.

15. Czy możliwe jest połączenie w programie GrafStat danych wprowadzonych w niemiecki wzór ankiety (np. tn1dt) z danymi wprowadzonymi w polski wzór ankiety (np. tn1pl)? (Przykładowo w sytuacji, kiedy chcemy połączyć dane wprowadzone przez niemieckiego organizatora po wizycie gości z Polski i polskiego organizatora po rewizycie Niemców w Polsce.)

Tak, to jest możliwe. Aby to zrobić oba wybrane wzory ankiet (dwie wersje językowe) muszą być dokładnie takie same. Jeśli dodają Państwo do gotowych wzorów ankiet swoje własne pytania, muszą zmienić Państwo obie wersje językowe. Poprzez funkcję „połącz dane” mogą Państwo połączyć dane wprowadzone do komputera do różnych wersji językowych ankiety. Proszę pamiętać o tym, że w zależności od tego, jaką wersję językową ankiety otworzą Państwo jako pierwszą i do której będą Państwo „dokładać” nowe dane, w takim języku dane zostaną ostatecznie zapisane.

16. Wprowadziłem/am w programie GrafStat dane z mojego spotkania w polski wzór ankiety, chciałbym/abym jednak udostępnić te dane mojemu niemieckiemu/francuskiemu/angielskiemu partnerowi (partner nie zna polskiego). Jak mogę to zrobić?

Aby zmienić język, w którym zapisane są w GrafStacie dane, a równocześnie nie być zmuszonym wprowadzać danych na nowo, wystarczy poprzez funkcję „połączyć dane” polski plik (np. tn2pl) skopiować do pustego wzoru takiej samej ankiety niemieckiej/francuskiej/angielskiej (tn2de/tn2fr/tn2en). Proszę pamiętać o tym, że w zależności od tego, jaką wersję językową ankiety otworzą Państwo jako pierwszą i do której będą Państwo „dokładać” nowe dane, w takim języku dane zostaną ostatecznie zapisane (oznacza to że, jeśli chcą Państwo na koniec otrzymać interpretację wyników w języku niemieckim, muszą Państwo otworzyć niemiecką ankietę tn2de i do niej skopiować wprowadzone po polsku dane).

17. Na płycie i stronie internetowej projektu jest dostępna starsza wersja GrafStatu niż na stronie www.grafstat.de. Która wersja programu jest właściwa?

Od kwietnia 2009 roku dostępna jest nowa wersja programu GrafStat. Zmiany wprowadzono głównie w grafice (w zewnętrznym wyglądzie programu), metodach kopiowania danych oraz kilku innych szczegółach typu zapisywanie pliku (plik może mieć nazwę składającą się z więcej niż siedmiu znaków, co w starszej wersji było niemożliwe). Dane zapisane w starszej wersji programu mogą być oglądane/opracowywane również w nowej wersji GrafStat4.71. Niezbędna do tego jest specjalna „nakładka” do programu. Ponieważ wersja programu GrafStat4.71 jest dostępna tylko po niemiecku, do ewaluacji międzynarodowych spotkań młodzieży polecamy nadal dostępną w internecie oraz na płycie „Młodzież i Europa” wersję 3.39-i (2006-i).

18. Zainstalowałem/am na komputerze nową wersję programu GraStat ze strony internetowej www.grafstat.de. Program nie widzi plików pobranych z płyty „Młodzież i Europa”. Na czym polega problem? Co mogę zrobić?

Jeśli chcą Państwo pracować z narzędziem „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży”, muszą Państwo zainstalować znajdującą się na płycie „Młodzież i Europa” międzynarodową wersję programu GrafStat. Nowa wersja GrafStatu nie jest kompatybilna z naszymi materiałami do ewaluacji. Możliwe jednak jest posiadanie dwóch wersji (starszej i nowszej) GrafStatu na jednym komputerze. Instalując wersję międzynarodową (starszą) nie trzeba odinstalowywać wersji nowszej.

19. Gdzie znajdę więcej informacji na temat samego projektu „Ewaluacja międzynarodowych spotkań młodzieży” i ewaluacji?

Polecamy Państwu stronę internetową:

<http://www.ewaluacja-wymiany.net/>

Poza tym pomocne informacje (tylko w języku niemieckim) znajdują Państwo na stronie:

<http://www.freizeitenevaluation.de/>

Szkolenia wprowadzające w obszar ewaluacji i w pracę z programem GrafStat organizowane są m.in. przez transfer e.V. i IJAB (www.freizeitenevaluation.de/training.htm) oraz PNWM (informacje pod adresem ewaluacja@pnwm.org, patrz również punkt: Szkolenia PNWM)

Profesjonalistom polecamy:

- podręcznik statystyczny (po polsku) na stronie: <http://www.statsoft.pl/textbook/stathome.html>
- leksykon statystyczny (po niemiecku) na stronie: <http://de.statista.com/statistik/wissen/>

Tutaj znajdą państwo m.in. definicję podstawowych terminów statystycznych, a także wskazówki na temat tego, jak czytać analizy statystyczne.